

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ

Ն-249

09 մարտի 2009թ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏ
ՊԱՐՈՆ Տ. ՍԱՐԳՍՅԱՆԻՆ

Հարգելի պարոն Վարչապետ

Ձեզ եմ ուղարկում Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի պատգամավոր Վիկտոր Դալլաքյանի կողմից օրենսդրական նախաձեռնության կարգով ներկայացված «Որսի և որսորդական տնտեսության վարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» և «Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքում» փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերի փաթեթը:

Հ. ԱՐԱՀԱՄՅԱՆ

52

Հ.Հ. ԿԱՅՄԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵԼՆՍԱՊԵՏ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՐԻՄՅԱՆ Մտից թիվ <u>12</u> - <u>3174</u> <u>12</u> - <u>03</u> 19 <u>09</u>

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ
Պ Ա Տ Գ Ա Մ Ա Վ Ո Ր

N - 19

« 6 » մայիս 2009 թ.

375095, Երևան, Մ.Բաղդասարյանի պող. 19
Հեռ. 588-242
Էլ. փոստ vde@leg.am@parliament.am

ՀՀ ԱԺ նախագահ
պրն. Հ. Աբրահամյանին

Մեծարգո նախագահ

Ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 75 և «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» ՀՀ օրենքի 47 հոդվածներով, օրենսդրական նախաձեռնության կարգով ջեզ հմ ներկայացնում «Որսի և որսորդական տնտեսության վարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» և «ՀՀ քրեական օրենսգրքում» փոփոխություններ կատարելու մասին» օրինագծերի փաթեթը:

Խնդրում եմ օրենքների նախագծերի փաթեթը սահմանված կարգով դնել շրջանառության մեջ:

Ելից ներկայացվում է նաև՝
ա/ օրենքների ղնդունման հիմնավորումը,
բ/ այլ օրենքներում փոփոխություններ կատարելու անհրաժեշտության բացակայության վերաբերյալ տեղեկանք,
գ/ օրենքների փոփոխվող հոդվածների վերաբերյալ տեղեկանք:

Հարգանքներով՝

Վ. Դավաթյան
/030/

Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի պատգամավոր Վիկտոր Դավաթյանի կողմից օրենսդրական նախաձեռնության կարգով ներկայացված «Որսի և որսորդական տնտեսության վարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» և «Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքում» փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխությունների փաթեթի քննարկման համար զվարճալիստային նշանակել Գյուլատյան տեսական և քննադատական հարցերի մշտական հանձնաժողովը:

Հ. ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

Կարգի հ. 209-48
ՄԱՅԻՍ 6 2009 թ.
ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ

ՆԱԽԱԳԻՇ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՕՐԵՆՔԸ

«ՈՐՄԻ ԵՎ ՈՐՄՈՐԴԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՄԱՆ ԱՄՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ԱՄՍԻՆ

Հոդված 1. «(Որսի և որսորդական տնտեսության մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2007 թվականի ապրիլի 9-ի թիվ 110507 օրենքի /այսուհետ՝ օրենք/ 5-րդ հոդվածի 2-րդ կետի 2-րդ նախադասությունը շարադրել հետևյալ նոր խմբագրությամբ՝

«2. որսի կենդանիների ցանկը հաստատում և դրանց որսի համար նախատեսվող տարեկան օգտագործման բույլատրելի չափաքանակները սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը»:

Հոդված 2. Օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ ենթակետը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝
«2/ լիազորված պետական մարմինը /այսուհետ՝ լիազորված մարմին»:

Հոդված 3. Օրենքի 7-րդ հոդվածի 9-րդ ենթակետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր 10-րդ ենթակետով՝
«10/ որսի կենդանիների ցանկի հաստատումը, դրանց որսի համար նախատեսվող տարեկան օգտագործման բույլատրելի չափաքանակների և որսի ժամկետների սահմանումը»:

Հոդված 4. Օրենքի 8-րդ հոդվածի 8-րդ ենթակետը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝
«8/ որսագործության դեմ կազմակերպվող միջոցառումների կրակամացումը»:

Հոդված 5. Օրենքի 19-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ՝ «4/» ենթակետով՝
«4/ որսորդական ուղեգիրը»:

Հոդված 6. Օրենքի 20-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ՝ «4», «5», «6», «7», «8» և «9» ենթակետերով՝
«4/ որսի օբյեկտ չհամարվող կենդանիների ցանկը;
5/ որսի արգելված միջոցները և գործիքները;
6/ որսի արգելված տարածքների ցանկը;
7/ գնված որսի արգելափնի փաստաթղթերի ձևակերպման կարգը;

8/ օգտագործման հանճակաված որսորդական տնտեսությունների և որսահանրակների ցանկը,
9/ որսորդների և որսի օգտատերերի պարտավանդությունները»:

Հոդված 7. Օրենքի 21-րդ հոդվածի վերջին տողում «թաքստոցները» բառից հետո լրացնել «և թիվ 5-ից ոչ խոշոր թակարկները, որոնց օգտագործման կարգը սահմանում է լիազորված մարմինը» բառերով:

Հոդված 8. Օրենքը լրացնել հետևյալ վերնագրով և բովանդակությամբ 21.1 հոդվածով՝

«Հոդված 21.1. Որսի արգելված ձևերը և միջոցները
Հայաստանի Հանրապետության տարածքում արգելվում է՝

1/ որսի համար օրենքով չնախատեսված զենքի, ինչպես նաև օրենքով սահմանված կարգով չքրանցված որսորդական զենքի կիրառումը,
2/ ուսման կամ սպորտի զենքի օգտագործումը,
3/ ինքնաձեռնի, արկերի, ինքնաձիգ հրացանների, օդանոսիչ զենքի, ծուղակների /փոռերի/ և թիվ 5-ից խոշոր թակարկների օգտագործումը,
4/ քիմիական և պայթուցիկ նյութերի կիրառումով վայրի կենդանիների որսը՝ բացառությամբ հոտափետ խայծների,

5/ լուսարձակների կամ լուսային այլ հզոր աղբյուրների կիրառումով որսը,
6/ տրանսպորտային կամ մեխանիկական միջոցների /այդ թվում ուղափոխով կամ ինքնաթիռով/ կիրառումով որսը,
7/ ձկների և ձագերի հավաքը, գազանների և թռչունների բների ու որջերի քանդակումը,
8/ կենդանիների ակրեպոլիտների և հավաքատեղերի վնասումը և ոչնչացումը,
9/ բնական արեոմներից, այդ թվում և սոսից կրկիտ կենդանիների որսը
10/ էլեկտրոնային ձայն վերարտադրող սարքերի և ձայնարձակիչների կիրառումը,
11/ ցանցերի, օդակների կիրառումը,
12/ առանց բույլատրության վայրի գազաններին և թռչուններին անգաղա պայմաններում պահելը,
13/ կենդանիների ծիսի միջոցով որսալը,
14/ էլեկտրական հոսանքի կիրառումով որսը»:

Հոդված 9. Օրենքը լրացնել հետևյալ վերնագրով և բովանդակությամբ 28.1 հոդվածով՝
«Հոդված 28.1. Որսորդական ուղեգիրը

Որսորդական ուղեգիրը տրվում է որսորդին լիազորված մարմնի կամ օգտատիրոջ կողմից և իրափուրջ է տալիս որսալ որոշակի տեսակների որսի կենդանիներ համաձայն ուղեգրում նշված այցելության ժամկետների, որսահանրակների, որսատեսակների և յուրաքանչյուր որսատեսակի քանակի»:

Հոդված 10. Մույն օրենքը ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող տասներորդ օրվանից:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՍՏՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՕՐԲՆՔԸ

**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆՐԱՍՏՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵՄԱԿԱՆ ՕՐԲՆԱԳՐՔՈՒՄ»
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՍԱՄԻՆ»**

Հոդված 1. «Հայաստանի Հանրապետության 2003թ. ապրիլի 18-ի ՀՕ-528-Ն քրեակազմի օրենսգրքի/այսուհետ՝ օրենսգրքի/294-րդ հոդվածում՝

ա/ 1-ին կետի 4/-րդ ենթակետը շարադրել հետևյալ բովանդակությամբ՝
«4/ կատարվել է բնության հատուկ պահպանվող տարածքներում՝ պատժում է տուգանքով՝ նվազագույն աշխատավարձի երեքապայուսյալի հավասարակից վեցիսկայրյալի չափով, կամ կալանքով՝ չորսից վեց ամիս ժամկետով:»»:

բ/ 2-րդ կետի 2/-րդ ենթակետը շարադրել հետևյալ բովանդակությամբ՝
«2/ մի խումբ անձանց կողմից նախնական հանձնադրությամբ՝ պատժում են տուգանքով՝ նվազագույն աշխատավարձի հինգիսկայրյալի հավասարակից յոթիսկայրյալի չափով, կամ ազատազրկմամբ՝ առավելագույնը երեք տարի ժամկետով՝ որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործնությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելով՝ առավելագույնը չորս տարի ժամկետով:»:

Հոդված 2. Սույն օրենքը ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող տասներորդ օրվանից:

ՀԻՄՆԱՎԱՌՈՒՄ

**«ՈՐՄԻ ԵՎ ՈՐՍՈՐԳՎԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՍԱՆ ՍԱՄԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՍՏՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԲՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՅՈՒՄՆԵՐ
ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՍԱՄԻՆ» ԵՎ «ՀՀ ՔՐԵՄԱԿԱՆ ՕՐԲՆԱԳՐՔՈՒՄ»
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՍԱՄԻՆ» ՕՐԻՆԱԳԾԻ ՓԱԹԵԹԻ
ՎԵՐԱՔԵՐՈՅԱԼ**

Սույն օրենքի ընդունումը պայմանավորված է որսագործության դեմ ուղղված պայքարն առավելագույնս արդյունավետ իրականացնելու ամիսածաշտությամբ:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

«ՈՐՍԻ ԵՎ ՈՐՍՈՐԳԱՆԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՄԱՆ ՍԱՄԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼԻՍՑԵՆԻԱՆԵՐ
ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՍԱՄԻՆ» ԵՎ «ՀՀ ՔՐԵԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ»
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՍԱՄԻՆ» ՕՐԻՆԱԳՐԵՐԻ ՓԱԹԵԹԻ
ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Սույն օրենքի ընդունման կապակցությամբ այլ օրենքներ ընդունելու կամ այլ օրենքներում փոփոխություններ կատարելու ամիսածաշտությունը բացակայում է:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

«ՈՐՍԻ ԵՎ ՈՐՍՈՐԳԱՆԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՄԱՆ ՍԱՄԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԵՎ «ՀՀ ՔՐԵԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ»
ՓՈՓՈԽՎՈՂ ՀՈՂՎԱԾԵՐԻ ՍԱՄԻՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ

Ընդունված է 2007 թվականի ապրիլի 9-ին

ՈՐՍԻ ԵՎ ՈՐՍՈՐԳԱՆԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՄԱՆ ՍԱՄԻՆ

ԳԼՈՒԽ 1

ՀՈՂՎԱԾ 5. ՈՐՍԻ ԵՎ ՈՐՍԻ ՌԵՍՈՒՐՍԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՕԲՅԵԿՏՆԵՐԸ

1. Որպի եւ որպի ռեսուրսի օգտագործման օբյեկտներ են համարվում որպի կենդանիները եւ որսահանրակների իետ սնկաեղ նաեւ դրանց օգտագործման իրավունքները:
2. Որպի կենդանիների ցանկը հաստատում եւ դրանց որպի համար նախատեսվող տարեկան օգտագործման թույլատրելի չափաքանակները սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության լիազորած պետական մարմինը (այսուհետ՝ լիազորված մարմին): Հայաստանի Հանրապետության Կարմիր գլխում գրանցված կենդանիների որպի տարեկան թույլատրելի չափաքանակը չպետք է գերազանցի Բնության պահպանության միջազգային միության սահմանած նորմերը /IUCN/:
3. Որսահանրակները կարող են գտնվել անտառային եւ գյուղատնտեսական նշանակության հողերի, ինչպես նաեւ ջրային տարածքների վրա:
4. Որպի կենդանիների օգտագործման իրավունքները տարանջատվում են դրանց բնակավայրերի եւ կեցության վայրերի (հող, ջուր, օդ, անտառ) օգտագործման իրավունքներից:

ՀՈՂՎԱԾ 6. ՈՐՍԻ ԵՎ ՈՐՍԻ ՌԵՍՈՒՐՍԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՓՈԽՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍՄԱՆԱԿԻՑՆԵՐԸ

Որպի եւ որպի ռեսուրսի օգտագործման փոխադարձությունների մասնակիցներն են՝

- 1) Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը.
- 2) լիազորված մարմինը.
- 3) պետական կառավարման տարածքային մարմինները.
- 4) տեղական ինքնակառավարման մարմինները.
- 5) ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձինք.
- 6) Հայաստանի Հանրապետության եւ օտարերկրյա քաղաքացիները:

ՀԱՌԳՎԱԾ 7. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆԱԿՎԱԼԱՌՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎԱՍԱՌԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Որպի կենդանացիների եւ որսահանքակների պահպանության, պաշտպանության եւ կայուն օգտագործման, որպի եւ որսորդական տնտեսության վարման բնագավառներում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության իրավասություններն են՝

- 1) որպի կենդանացիների եւ որսահանքակների պահպանության, պաշտպանության ու կայուն օգտագործման, որպի եւ որսորդական տնտեսության վարման բնագավառներում պետական քարտեզագրության իրականացումը.
- 2) որսահանքակների ցանկի հաստատումը.
- 3) որդրոտին առնչվող պետական ծրագրերի հաստատումը.
- 4) անագատ եւ կիսաանագատ պայթյաններում վայրի կենդանացիների, այդ թվում՝ Հայաստանի Հանրապետության Կարմիր գլխում գրքում գրանցված կենդանացիների պահելու եւ օգտագործելու կարգի սահմանումը.
- 5) որպի կենդանացիների պետական կադատրի եւ մոնիթորինգի վարման կարգերի սահմանումը.
- 6) որսորդական տնտեսության ստեղծման հանձնաժողովի աշխատակարգի սահմանումը եւ կազմի հաստատումը.
- 7) որսորդական տնտեսության ստեղծումը.
- 8) որսորդական տնտեսությունների համար հողամասի նկատմամբ վարձակալության վճարների սահմանումը.
- 9) որսորդական միջինումի կարգի սահմանումը.
- 10) Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված այլ լիազորություններ:

ՀԱՌԳՎԱԾ 8. ԼԻԱԶՈՐՎԱԾ ՄԱՐՄԻ ԻՐԱՎԱՍԱՌԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Որպի կենդանացիների եւ որսահանքակների պահպանության, պաշտպանության եւ կայուն օգտագործման, որպի եւ որսորդական տնտեսության վարման բնագավառում լիազորված մարմնի իրավասություններն են՝

- 1) որդրոտի քարտեզագրության եւ ռազմավարության մշակումը.
- 2) պետական ծրագրերի մշակումը եւ իր լիազորության սահմաններում դրանց իրականացումը.
- 3) որպի կենդանացիների եւ որսահանքակների պահպանության, պաշտպանության եւ կայուն օգտագործման, որպի եւ որսորդական տնտեսության վարման նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը.
- 4) որպի կամուրջների հաստատումը.
- 5) որսորդական վկայականի միասնական ձեւի հաստատումը.
- 6) որսորդական միջինումի քննության կազմակերպումը եւ անցկացումը.
- 7) որսորդական վկայականի տրամադրումը.
- 8) որպի կենդանացիների ցանկի հաստատումը, դրանց որպի համար նախատեսվող տարբերակ օգտագործման թույլատրելի չափաբանակների եւ որպի ժամկետների սահմանումը.

9) որպի թույլտվությունների եւ պայմանագրերի օրինակելի ձեւերի մշակումն ու հաստատումը.

10) որպի կենդանացիների, այդ թվում՝ որպի հատուկ թույլտվություն պահանջող կենդանացիների օգտագործման թույլտվությունների տրամադրումը եւ պայմանագրերի կնքումը.

11) որպի ընթացքում ձեռք բերված կամ օրինական ճանապարհով գնված արգելիքները Հայաստանի Հանրապետության տարածքից արտահանելու եւ Հայաստանի Հանրապետության տարածք ներմուծելու թույլտվությունների տրամադրումը.

12) որպի կենդանացիների պետական կարաստրի վարումը.

13) որպի կենդանացիների պետական հաշվառման կազմակերպումը եւ իրականացումը.

14) որպի կենդանացիների պետական մոնիթորինգի կազմակերպումն ու վարումը.

15) որսորդական տնտեսություն ստեղծելու մրցույթի անցկացումը.

16) որպի ռեսուրսի օգտագործման կայունագրի կնքումը եւ որսորդական տնտեսություն վարելու իրավունքի տրամադրումը.

17) որսորդական տնտեսության վարման եւ գարգացման ծրագրերի հաստատումը.

18) օրենքով սահմանված կարգով որսորդների կամ որպի օգտատերերի հետ կնքված թույլտվություններն ու պայմանագրերը լուծելը.

19) որսորդական տնտեսության վարման մասին անհրաժեշտ տեղեկատվություն ստանալը.

20) իր իրավասության սահմաններում միջազգային համագործակցության իրականացումը.

21) պետական անտառներում եւ անտառային խոնրի հողերում սույն հոդվածի 2-րդ եւ 20-րդ կետերով սահմանված իրավասությունները դրանց կառավարումն իրականացնող պետական կառավարման մարմնի գիծելը.

22) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված այլ լիազորություններ:

ՀԱՌԳՎԱԾ 19. ՈՐՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ԱՆՀՂԱԺԵՇՇ ՓԱՏՏԱԹՂԹԵՐԸ

Որս կատարելու ամրաժեշտ փաստաթղթերն են՝

- 1) որսորդական զենք կրելու վկայականը.
- 2) կենդանացիների որպի թույլտվությունը.
- 3) որսորդական վկայականը:

ՀԱՌԳՎԱԾ 20. ՈՐՄԻ ԿԱՆՈՒՆԵՐԸ

Որպի կանոնները հաստատվում են սույն օրենքով սահմանված կարգով եւ ներառում են՝

- 1) որպի ժամկետները եւ միջոցները.
- 2) որպի օբյեկտ համաբախող կենդանիների ցանկը.
- 3) կենդանացիների որպի սահմանային թույլատրելի չափաբանակները:

ՀՈՂՎԱԾ 21. ՈՐՄԻ ԹՈՒՅԼԱՏՐԵԼԻ ՉԵՎԵՐԸ ԵՎ ՄԻՋՈՅՆԵՐԸ

Հայաստանի Հանրապետության տարածքում իրականացվում է սիրողական (անհատական եւ կոլեկտիվ) որս: Որսի ընթացքում կարող են օգտագործվել օրենքով սահմանված կարգով որսորդական ողորկափող եւ ակոսապող հրազեն, որսորդական սառը զենք: Մույն օրենքով որպես բույսալորված որսամիջոցներ են համարվում որսորդական շները, որպեան բռնումները, խայծերը, խրտափղկակները, բարստոցները եւ բավալորները:

ՀՈՂՎԱԾ 28. ՈՐՄԻ ԿԵՆՐԱՆԻՆԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼԱՏՐԵԼԻ ԹՅՈՒՆԵՐԸ

Որսի կենդանիների օգտագործման համար տրվում են հետևյալ բույստիությունները:

1) երկարաժամկետ բույստիություն՝ լիազորված մարմնի կողմից տրվում է օգտատիրոջը մինչև 50 տարի ժամկետով՝ որսորդական տնտեսության օգտագործման պայմանագրի հիման վրա եւ օգտատիրոջը բույս է ապխտ օգտագործել տարածքի որսորդական կենդանիները՝ համաձայն բույստիության մեջ սահմանված տեսակների, քանակների եւ ժամկետների:

2) կարճաժամկետ բույստիություն՝ լիազորված մարմնի կամ օգտատիրոջ կողմից տրվում է որսորդին որսի հատուկ բույստիություն չպահանջող կենդանիների տեսակների որսի համար՝ կոնկրետ վայրում եւ ժամանակահատվածում:

3) անվանական բույստիություն՝ լիազորված մարմնի կամ օգտատիրոջ կողմից տրվում է որսորդին՝ լիազորված մարմնի հետ համաձայնեցնելով կենդանու տեսակի որսի համար հատուկ բույստիությունը՝ կոնկրետ վայրում եւ ժամանակահատվածում:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՔՐԵՄԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳԻՐԸ
(Ընդունված է 2003 թվականի ապրիլի 18-ին)

ՀՈՂՎԱԾ 294. ԱՊՕՐԻՆԻ ՈՐՄԸ

1. Ապրիլի որսը, որը՝

1) պատճառել է խոշոր վնաս,

2) կատարվել է մեխանիկական տրանսպորտային միջոցի կամ օդանավի, պայթուցիկ նյութերի, զազերի օգտագործմամբ կամ բռնումների եւ զազանների զանգվածային վնասման այլ եղանակներով,

3) կատարվել է այնպիսի բռնումների եւ վայրի կենդանիների նկատմամբ, որոնց որսն ամբողջովին արգելված է,

4) կատարվել է բնության հատուկ պահպանվող տարածքներում՝ պատճվում է տուգանքով՝ նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից չորսիարյուրապատիկի չափով, կամ կալանքով՝ երկուսից երեք ամիս ժամկետով:

2. Նույն արարքները, որոնք կատարվել են՝

1) պաշտոնական դիմքն օգտագործելով,
2) մի խումբ անձանց կողմից նախնական համաձայնությամբ՝ պատճվում են տուգանքով՝ նվազագույն աշխատավարձի երեքիարյուրապատիկից հինգիարյուրապատիկի չափով, կամ արգելազանգվածային՝ առավելագույնը երկու տարի ժամկետով՝ որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելով՝ առավելագույնը երեք տարի ժամկետով կամ առանց դրա: